

Klasická čínština III – 2.

Konstrukce se slovesem 為 wei2. (učebnice od str. 52)

a) Dělat (něco), vyrábět (něco), vytvářet (něco):

君子不為所非。

非 fei1 „ne-tak“ (považovat za nesprávné); antonymum: 是 shi4

文王以民力為臺為沼。

文王 wen2wang2 král Wen, zakladatel dynastie Zhou (1045-256 př.n.l.)

力 li4 síla

臺 tai2 terasa

沼 zhao3 (umělé) jezero

上樂以刑殺為威。

上 shang4 nahoře; „ti nahoře“

刑 xing2 trest

威 wei1 autorita, moc, „charizma nahánějící hrůzu“

b) Být (někým), stát se (někým)

堯為天子。

以一軍為晉侯。

軍 jun1 armáda (jednotka vojska)

晉 jin4 stát Jin, hlavní mocnost období Letopisů (770-481)

侯 hou aristokrat, vládce údělného území

吾以子為將。

一弓為兵。

弓 gong1 luk

吾以天地為棺槨。

棺 guan1 vnitřní rakev

槨 guo3 vnější rakev

以攻齊為名而以襲秦為實。

襲 xi2 vpadnout, přepadnout (zejména zákeřně, když protivník není připraven)

實 shi2 skutečný, reálný; antonyma: 虛 xu1 = prázdný, falešný; 名 = jméno

臣不敢以死為戲。

敢 gan3 troufnout si

戲 xi4 hrát si, dělat si legraci

c) Považovat (někoho) (za někoho nebo za nějakého)

吾以子為鬼。

以臣為愚。

愚 yu2 hloupý

以馬為不進。

馬 ma3 kůň

進 jin4 jít vpřed

必以此人為不知甘苦之辨矣。

苦 ku3 hořký
辨 bian4 rozdíl, rozlišit

自以為能不及孫臏。

及 ji2 dosáhnout
孫臏 sun1bin4 Sun Bin, slavný generál ze 4. stol. př.n.l.

臣以計為無便於此。

計 ji4 plán
便 bian4 vhodný

⇒ 臣以為計無便於此。

Hanfeizi 34:

薛公相齊。齊威王夫人死。中有十孺子皆貴於王。薛公欲知王所欲立而請置一人以為夫人。王聽之，則是說行於王而重於置夫人也。王不聽，是說不行而輕於置夫人也。欲先知王之所欲置以勸王置之。於是為十玉珥而美其一而獻之。王以賦十孺子。明日坐，視美珥之所在而勸王以為夫人。

薛公 xue1gong1 vévoda Xue
相 xiang1 první ministr (nejvyšší post správního aparátu)
齊威王 král Wei z Qi

夫人 fu1ren2	manželka
孺子 ru2zi3	dítě; žena
請 qing3	zeptat se; dovolit se, požádat o dovození
聽 ting1	slyšet; souhlasit, schválit, dovolit
說 shuo1	stanovisko, názor, promluva
行 xing2	pohybovat se; zabývat se, dělat, uskutečnit
重 zhong4	těžký (vahou); závažný; vážít si, mít ve vážnosti
輕 qing1	lehký; nezávažný; nevážit si, zlehčovat
勸 quan4	poradit, navrhnout
玉 yu4	nefrit
珥 er3	náušnice
獻 xian4	nabídnout, věnovat
賦 fu4	obdarovat, udělit
明 ming2	jasný; příští, následující
日 ri4	den
坐 zuo4	sedět, zasednout
視 shi4	dívat se
在 zai4	být někde

Laozi 39:

昔之得一者: 天得一以清, 地得一以寧, 神得一以靈, 谷得一以盈, 萬物得一以生, 侯王得一以為天下貞。其致之一也。

天無以清，將恐裂。地無以寧，將恐廢。神無以靈，將恐歇。谷無以盈，將恐竭。萬物無以生，將恐滅。侯王無以為貞而貴高，將恐蹶。

故貴以賤為本，高以下為基。是以侯王自謂孤寡不穀，此其以賤為本邪？

昔 xi1	dříve, v minulosti, minulost
清 qing1	čistý, jasný
寧 ning2	klidný, tichý
靈 ling2	numinózní, účinný (o nadpřirozených silách, tedy o 神); duch; duše
谷 gu3	údolí
盈 ying2	plný, naplněný
生 sheng1	narodit se, zrodit se
貞 zhen1	napravit; pravý, náležitý; míra
恐 kong3	obávat se, být v nebezpečí
裂 lie4	rozdělit, rozlomit
廢 fei4	zhroudit se, rozpadnout se
歇 xie1	vyprázdnit, vyčerpat
竭 jie2	vyčerpat se, vyschnout
滅 mie4	vyhasnout, zemřít
高 gao1	vysoký
蹶 jue2	spadnout, upadnout
賤 jian4	levný, bezcenný, obyčejný (antonymum: 貴)

本 ben2	kořen; základ
下 xia4	dole; nízký
基 ji1	základ
孤 gu1	sirotek (dítě bez otce), osiřet
穀 gu3	obilí; živit, krmit, starat se
邪 ye2	<i>tázací částice</i>